

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXXV. — Izdan in razposlan dne 25. maja 1905.

Vsebina: (Št. 86 in 87.) 86. Zakon o vojaški pripravi v miru. — 87. Ukaz, s katerim se izdajajo na podstavi dogovora, dogovorjenega z državnim vojnim ministrstvom, izvršitvena določila k zakonu z dne 22. maja 1905. l. o vojaški pripravi v miru.

86.

Zakon z dne 22. maja 1905. l.

o vojaški pripravi v miru.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§ 1.

Vojaška priprava v miru je v državne namene potrebna priskrba vozil za prevažanje vojaških oseb ali vojaških bremen v mirnih časih proti nagradi, določeni z zakonom.

§ 2.

Pravica zahtevati priskrbo vojaške priprave v miru obsega:

- a) vprege s konjsko opravo,
- b) osedlane živali za ježo in nošo,
- c) naprežene vozove,
- d) za voditev potrebne voznike.

§ 3.

Pravica zahteve se razteza na vsak vojaško zapovedan prevoz vojaških oseb, njihovih rodbin, pristojno dovoljenih slug in prtljage ali vojaških bremen v mirnih časih.

Ako se pošilja državno blago, ki še ni v hrambi ali zaračunu krdela in se mora peljati od enega državnega zavoda k drugemu ali od njega vojaškim krdelom, se mora prevažati najemoma na stroške dotičnega stana; ako se to ne da doseči, stopi v moč pravica do zahtevka priprave.

Izključene od pravice do zahtevka priprave so običajne vojaške krajevne vožnje.

§ 4.

Pripreganje nalaga priskrbniku dolžnost peljati pripregojemnika, njegovega služabnika in pravilom ustrezajočo potno prtljago.

§ 5.

Pravico zahtevati vojaško pripravo v miru imajo:

- a) c. in kr. telesne garde,
- b) c. in kr. vojska in c. in kr. vojno pomorstvo,
- c) c. kr. deželna bramba,
- d) c. kr. orožništvo,
- e) kraljeva ogrska deželna bramba, ako in dokler se v deželah ogrske krone tudi dovoljuje priprava c. kr. deželni brambi.

§ 6.

Dolžnost priprege obremenjuje vse posestnike živali za vožnjo, ježo in nošo in posestnike voz.

Oproščeni te dolžnosti so:

- a) cesar in udje cesarske hiše gledé živali za vožnjo, ježo in nošo ter gledé voz, določenih za dvorjanstvo;
- b) vladajoči knez liechtensteinski gledé konj in voz, spadajočih za njegovo osebno rabo v majoratski hiši na Dunaju in v gradu v Eisgrub na Moravskem;
- c) udje diplomatskega zbora na c. in kr. dvoru gledé konj in voz, določenih za njihovo osebno rabo;
- d) pripadniki oborožene sile in c. kr. orožništva, nadalje državni nameščenci; vsi pa samo gledé konj, brezpogojno potrebnih za izvrševanje njihovega poklica;
- e) c. kr. zavodi državnega konjarstva, dvorne in zasebne kobilarne in c. in kr. zaloge remont gledé vseh njihovih konj, nadalje posestniki dopuščenih zasebnih žrebcev, ter posestniki kobil z žrebeti pri sescu (do četrtega meseca) ali takih kobil, na katere so bili dokazno v zadnje minoli spuščalni dobi spuščeni državni ali dopuščeni zasebni žrebci, če zadnji dve leti niso ostale jalove, gledé njih;
- f) posestniki v zasebno rabo danih službenih konj vojske in deželne brambe gledé njih;
- g) poštarji, imetniki poštnih hlevov in podjetniki poštnih voženj gledé konj, živali za nošo in voz, potrebnih za prevažanje pošt;
- h) dušni pastirji, praktični zdravniki in živino-zdravniki na kmetih gledé kake živali za vožnjo ali ježo, potrebne za izvrševanje njihovega poklica;
- i) na podstavi oblastveno odobrenih pravil urejena gasilna društva gledé tistih živali za vožnjo, ki so brezpogojno potrebne za vzdrževanje pripravljenosti za ogenj.

§ 7.

Mera dolžnosti priprege je odvisna od števila in vrste priprežnih živali in voz, kolikor jih je

v občini in ki po tem zakonu niso oproščene od pripreganja.

§ 8.

Priprego je treba zahtevati; pripregojemnik pa ima tudi pravico potrebi priprege ustreči s svojim najemom, ako je to, izvzemši primer § 24, mogoče za ceno, ki ne presega za to pripadajoče priprežne nagrade.

§ 9.

Priprego je treba zahtevati od občine, ki jo mora priskrbeti s kolikor moči enakomerno porazdelitvijo na obvezance in ki je odgovorna in jamči za dolžnosti primerno izvršitev tega uradnega dejanja.

Ob večji potrebi priprege, ki, kakor je pričakovati, presega storilno sposobnost kake občine, naj se priprega izjemoma zahteva na političnem okrajnem oblastvu, ki naj potem zahtevano priprego primerno razdeli na več občin.

Ne kraté določil tega zakona, se pridržujejo deželnemu zakonodajstvu v deželnem interesu ali iz krajevnih potreb potrebni zaukazi, ki namerjajo olajšavo priprežnega bremena ali so določeni, da uredé njega pravično razdelitev med priprežne zavezance.

§ 10.

Priprega se lahko zahteva ali za neposredno vožnjo iz kraja v kraj ali za rabo po času, in sicer za poldneve ali cele dneve.

§ 11.

Priprega za neposredno vožjo mora rabití naj-krajšo uporabno zvezo.

Razdalja, za katero se more zahtevati taka priprega, naj ne presega 30 kilometrov in, če je v goratih krajih treba premagati večje klanče, kolikor moči ne 20 kilometrov.

§ 12.

Priprega po času mora iti po tistih uporabnih potih, ki jih mora pripregojemnik izbrati v izvrševanju svoje službe.

Raba kake take priprege do 8 ur se šteje za poldnevno, raba za daljši čas, za celodnevno priprego.

§ 13.

Kadar se zahteva pripraga za neposredno vožnjo, je treba občini, oziroma političnemu okrajnemu oblastvu naznaniti namenišče, kadar se rabi pripraga po času, pričakovano dobo uporabe.

§ 14.

Za priprago za prevažanje oseb naj služijo konji kakor živali za vožnjo in ježo.

Tam pa, kjer ni konj ali v nezadostnem številu, ali kjer z ozirom na kakovost pota, ki ga je prevoziti, niso uporabni, se lahko rabijo tudi mule in mezgi, za odpravo voz eventualno tudi goveda.

Za prevažanje oseb je treba priskrbeti za to pripravne vozove, za gažiste kolikor moči pokrite vozove z vzmetmi.

§ 15.

Za prevoz bremen so pripustni kakor živali za vožnjo konji, mule, mezgi in goveda, kakor živali za nošo, konji, mule, mezgi in osli.

Katero vrsto priprežnih živali je priskrbeti v posameznih primerih, naj določi pripregojemnik, ako je taka izbira možna.

§ 16.

Priprago z vprežnimi živalimi je treba priskrbeti, kakor se zahteva, eno- ali dvovprežno.

Kjer so v deželi navadni enovprežni vozovi, naj se zahteva enovprežna pripraga.

Pripraga z živalimi za ježo in nošo je omejena na pote, po katerih ni moči voziti.

§ 17.

Priprežnik se mora držati tiste vozne brzine, ki jo more pripregojemnik zahtevati, pravično oziraje se na potne in vremenske razmere, obremenitev voza in na moč priprežnih živali.

Doprege za hribe so dopustne samo za prevoz bremen, če gre pot vkreber.

§ 18.

Pripreganje se lahko zahteva ob mejah ogrskega državnega ozemlja, ako se enako vzajemno razpravlja, tudi čez to mejo.

§ 19.

Nagrada priprage za neposredno vožnjo se preračuni po razdalji kraja priskrbe od namenišča, izraženi v kilometrih.

Pri pripragi po času se odmerja nagrada za pol dneva po razdalji 20 kilometrov, za cel dan po razdalji 31 kilometrov.

§ 20.

Podstava za preračun priprežne nagrade je za kilometer pripadajoča poštna ježnina (po izmeri za državne ježe) in sicer po poprečnini, ki se od 5 do 5 let poizve za vsak upravni okoliš po izmeri zadnjih 5 let.

1. Kakor postavki nagradi naj veljajo:

- a) za opravljenega ali osedlanega konja ali mulo (mezga) 130 odstotkov gorenje poprečnine;
- b) za opravljenega vola 90 odstotkov, za opravljeno kravo ali za opravljenega ali osedlanega osla 60 odstotkov pod a) ustanovljene skupne nagrade;
- c) za voz 4 vinarje za kilometer.

2. Pri pripragi za neposredno vožnjo gre za rabo priprage za vožnjo nazaj, ki se lahko zahteva tedaj, kadar čas čakanja v namenišču ne presega štirih ur, 12·50 odstotka (to je ena osminka) po točki a) in c), oziroma b) in c) pripadajoče skupne nagrade.

Ako se razteza ta čas čakanja čez dve uri, gre za začeto tretjo, oziroma četrto uro nagrada v skupni izmeri, pripadajoči po točki 1, za dva kilometra.

Ako se pripraga po času v dveh ali več upravnih okoliših, je dati preračunu skupne nagrade za priprago v podstavo najvišjo številko nagrade, ustanovljeno v teh upravnih okoliših.

§ 21.

Nagrado za priprago mora pripregojemnik položiti v gotovini v roke občinskemu predstojništvu priskrbne postaje, in sicer pri pripragi za neposredno vožnjo praviloma naprej, pri pripragi po času pa, kadar se odpusti pripraga.

Ako se pripraga ne odpusti v priskrbeni postaji sami, naj se nagrada pošlje po pošti.

Pobotnice o prejemu priprežnih nagrad uživajo kolkovno prostost.

§ 22.

Vse priprežne nagrade, vštveši stroške za potrebo priprege, ki se ji je ustreglo v zmislu § 8 z najemom, obremenjajo — izvzemši priprege za kr. ogr. deželno brambo — proračun ministrstva za deželno bran.

Temu proračunu naj vrne proračun tistega upravnega oddelka, za čigar račun se zahteva priprega, kvoto šestih vinarjev za priprežno žival in kilometer.

§ 23.

Vsak priprežnik ima za škodo, ki mu je nastala ob pripregi na živalih, vozovih, opravah, zlasti ker so se zanemarjala določila § 17 tega zakona, ker se je voz obremenil nad normalno težo, ali po elementarnih nezgodah, brez njegove krivde, pravico do primerne odškodbe iz državnega zaklada, ki ima regresno pravico zoper krivca.

Odškodba pa se ne plača iz državnega zaklada, ako je škoda nastala po dokazni krivdi voznika priprege.

O odškodnih pravicah oškodovancev, ki se morajo najpozneje v šestih tednih po nastali škodi zglasiti na pristojnem političnem okrajnem oblastvu (§ 25), odloča po stopnjah politično oblastvo.

§ 24.

Ako priprega kljub pravočasni zahtevi ni priskrbljena ob določenem času ali ne v pravem številu in pravi vrsti, ima pripregojemnik pravico poskrbeti za manjkajočo priprego s svojim najemom, in sicer izjemoma tudi po ceni, ki presega pripadajočo priprežno nagrado.

Z zakonito priprežno nagrado morda ne plačane stroške je treba, ako je krivda na tistem, ki je dolžen dati priprego, ali na občini, izterjati od za krivega spoznanega zamudnika s političnim izvršilom, v drugem primeru pa jih mora plačati upravni oddelek pripregojemnika.

Z razsodbo za krivega spoznanemu zamudnemu zavezancu priprege se lahko razen tega naložijo denarne kazni do 50 kron, ako se ne morejo izterjati, pa zaporne kazni do 5 dni.

Denarne kazni se stekajo v ubožni zaklad dotične občine, oziroma v župni ubožni zaklad.

Za zamude pri pripreganju, ki jih provzroči pripregojemnik, gre priprežniku odškodnina, in sicer za vsake pol ure, kar čaka, po § 20, točka 1, za kilometer pripadajoča priprežna nagrada; pri tem se na manjše zamude, nego pol ure ni treba ozirati. Te odškodnine ter po krivdi pripregojemnika vobče provzročene večje stroške plača, ako jih ne poravna pripregojemnik takoj iz svojega, upravni oddelek pripregojemnika proti povračilu po njem.

§ 25.

V tem zakonu omenjeno sodelovanje občin v oskrbovanju priprežnih stvari se godi v prenesenem področju pod vodstvom političnih upravnih oblastev, in sicer na zadnji stopnji ministra za deželno bran.

Upravna oblastva razsojajo o vseh sporih, ovirah in pritožbah, ki nastanejo o priliki pripreganja, in izvršujejo kazensko pravo.

Pristojno je politično okrajno oblastvo priskrbne postaje.

V primerih pritožbe § 9 priziv nima odložive moči.

V kazenskem postopku razsoja dokončno politično deželno oblastvo.

§ 26.

Natančnejša določila o pravici zahtevati priprego, o oznamenilu vojaških krajevnih voženj, obremenitvi priprege in preračunu priprežnih razdalj in nagrad, ter o kakovosti v deželi navadne priprege (§ 16, drugi odstavek) je treba izdati z ukazom.

Ukaznemu potu so pridržana tudi določila in odredbe ob prestopu priprege iz enega državnega ozemlja monarhije v drugo ozemlje, ki se izdadó v porazumu s kraljevo ogrsko vlado za primer vzajemnosti.

§ 27.

Ta zakon stopi v moč s 1. dnem julija 1905. l. Vsi doslej z ozirom na vojaško pripreganje v miru izdani zakoni in predpisi izgubé s tem časom svojo moč.

§ 28.

Izvršiti ta zakon je naročeno ministru za deželno bran, ki naj v porazumu z državnim vojnim ministrom in z ostalimi udeleženi ministri izda v izvršitev tega zakona potrebne ukaze in odredbe.

Na Dunaju, 22. dne maja 1905.

Franc Jožef s. r.

Gautsch s. r.

Schönaich s. r.

87.

Ukaz ministrstva za deželno bran v porazumu z ministrstvi za notranje stvari, finance, poljedelstvo in trgovino z dne 23. maja 1905 l.,

s katerim se izdajajo na podstavi dogovora, dogovorjenega z državnim vojnim ministrstvom izvršitvena določila k zakonu z dne 22. maja 1905. l. (drž. zak. št. 86) o vojaški pripravi v miru.

K § 3.

„Služabniki“ so tako častniški sluge kakor tudi tiste civilne službene osebe, ki jih je po pristojnosti dovoljeno vzeti seboj, „prtljaga (bagaža)“ je tako „popotna prtljaga“, ki je po pristojnosti pri osebah, ki se prevažajo, kakor tudi po pristojnosti velika prtljaga, ki se prevažata ločeno od njih.

Ker se za najemno prevažanje v drugem odstavku § 3 imenovanega državnega blaga redno poskrbi s pogodbami, se zahteva priprava v takih primerih le povsem izjemoma.

„Vojaške krajevne voznje“ so tista vozila, ki se rabijo na posameznih postajah in blizu njih za odpravo oseb, za prevoz blaga in za vprego vozil, in ki se zagotovijo, zahtevajo in priskrbé po posebnih predpisih, izdanih o tem.

Vojaški organi naj presodijo v posameznem primeru, ali naj se zahtevajo vojaške krajevne voznje ali naj se rabijo priprege.

K § 4.

Na priprežnem vozu, določenem za prevažanje oseb, je treba vzprejemati:

V	na		
	eno-	dvo-	štiri-
	vprežnem vozu do		
Dalmaciji	2	4	8
Galiciji, Bukovini . .	2	5	10
ostalnih deželah . . .	3	6	12

oseb in njihovo pravilno popotno prtljago, izvzemši voznika priprege, njegovo prtljago in krmo za priprežne živali.

Osebe, ki so iz službenih ozirov v spremstvu pripregojemnika, na primer tolmači pri rekognosciranju, vojni orožniki na manevrih, vojaški težaki pri vojaškem načrtovanju in premerjanju dežele itd., je treba, če se to zahteva — v gorenjih mejah tudi prevažati na vozu, določenem za pripregojemnika.

Ako gre za prevoz pripregojemnika in njegove rodbine, je priskrbnik voza dolžen v teh mejah peljati na njem ne samo pripregojemnika temveč tudi ostale ude rodbine, potem slugo (vštevši civilne službene osebe) in popotno prtljago.

„Pravilna“ popotna prtljaga je tako popotna prtljaga, ki gre vsaki osebi po pristojnosti, kakor tudi za službeno rabo potrebni predmeti (instrumenti, načrti, vojne kapele itd.).

K § 5.

Pod *a)* do *e)* obsežena oznamenila obsegajo vsa po organizaciji obstoječa poveljstva, oblastva, krdela in zavode, to se pravi vse k njim spadajoče osebe (§ 8, I, odstavek 2), ki prihajajo k njim ali odhajajo od njih, njihovo popotno prtljago in bagaže ter tudi k stanu poveljstev, oblastev, krdel in zavodov spadajoče blago.

K § 6.

Ad lit. *d)*. Pripadniki oborožene sile in c. kr. orožništva so oproščeni dolžnosti za pripreganje

gledé tistega števila svojih konj, za katere dobivajo po pristojnosti porcije krme.

Ad lit. e). Tudi državni žrebci, ki so v zasebni oskrbi, so oproščeni od pripraganja.

Dokazovati je treba pri dopuščenih zasebnih žrebcih predloživši dovolilnico, pri brejih kobilah predloživši plemenilni list.

Ad lit. g). Pristojna poštna in brzovjavna ravnateljstva presoajo, koliko konj, živali za nošo in voz je treba za prevažanje pošl.

Ad lit. h) in i). Za razlago oznamenila „po-treben“ je poklicano politično okrajno oblastvo.

K § 7.

Politična okrajna oblastva naj s sodelovanjem občin poizvedó število in vrsto priprežnih živali in voz, da določijo mero dolžnosti priprege posameznih v njihovem okraju ležečih občin in da dotične podatke po političnem deželnem oblastvu naznanijo dotičnemu vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu; izpremembe, ki se zgodé, je treba imenovanemu poveljstvu vsako leto v mesecu juniju poročiti po istem potu.

Prepisi teh podatkov naj se predložijo ministrstvu za deželno bran.

Po določilih tega zakona občinam naložene dolžnosti in storitve morajo v svojem obsegu izpolnjevati tudi iz občinske zveze izločena graščinska ozemlja.

K § 8.

I. Za pripregojemnika je šteti tako tistega, za katerega se je zahtevala priprega, kakor tudi tistega, ki priprego v resnici rabi.

Kakor izkazna listina za pravico zahtevati priprego služi potovnica, odprti ukaz ali kako drugo pismeno povelje, ter zahteva priprege. Občine pa so dolžne priskrbeti priprego tudi tedaj, ako bi izjemoma priprego zahtevala kaka vojaška oseba v uniformi, ne da bi pokazala kako tako listino. V takem primeru je pripregojemnik dolžen občini potrditi priskrbljeno priprego še, preden jo rabi. To potrdilo naj obsega število in vrsto priskrbljenih priprežnih živali, število voz, namen vožnje, name-nišče, pot v kilometrih, znesek eventualno naprej plačane nagrade, pri pripregi po času pričakovano

dobo rabe, potem pri podpisu (ime in priimek) šaržo in krdelo (zavod itd.) pripregojemnika.

II. Dolžnost občin za pripraganje se ne izpreminja s pravico, ki jo ima pripregojemnik, da sme potrebi priprege ustreči s svojim najemom, in sicer tudi tedaj ne, kadar bi bila vojaška priprega s pogodbo poskrbela zaradi dobave za priprežne namene potrebnih vozil.

Ako namerja vojaška uprava tako pogodbeno preskrbo v večjem obsegu, naj se v prvi vrsti obrne do dotične občine.

Za lastni najem pridejo v poštev samo določila § 22 zakona.

Pri lastnem najemu se zaračunja na podstavi izkaza, sestavljenega po vzorcu priloga 1, v katerem mora prejemnik nagrade na zahtevanje potrditi prejem.

Priloga 1.

Nagrada se mora plačati brez posredovanja občine in potrdila o tem uživajo kolkovno prostost.

K § 9.

Priprega se ne sme zahtevati od posestnika priprežnih živali in voz, temveč od občine (graščinskega ozemlja).

Priprega naj se zahteva v prvi vrsti od tiste občine, v koje področju je kraj, kjer bodi pripravljena.

Ako prideta pri pripraganju v poštev dve občini, je treba zahtevati priprego od tiste občine, ki leži v smeri pota; zlasti velja to, če leži več občin v neposredni bližini kakega kolodvora, oziroma pristanišča (pristajališča) parnikov.

Občina mora pravočasno obvestiti priprežnega zavezanca o času, vrsti priprege, kakovosti priprežnega voza in priprežnih živali in nadzorovati pri-skrbo priprege.

Občina mora pisati in v razvidnosti imeti se-znamek priprežnih zavezancev, po katerem se morajo privzemati, kolikor dopušča vrsta priprege.

Ako kak priprežni zavezanec v redu izpade, ga je treba prihodnjikrat privzeti za priprego.

Ako se zahteva od kake občine v meri njene dolžnosti priprega, ki se zaradi nepričakovanih okolnosti (elementarnih dogodkov, živalskih bolezni itd.) sploh ali v željeni meri ni dala izvršiti, mora občina

takoj, eventualno brzojavno poročiti predstojnemu političnemu okrajnemu oblastvu, ki naj potem primerno ukrene ter o načinu priskrbljene priprave nemudoma obvesti tistega, ki jo zahteva.

V tistih primerih, v katerih se ne more s popolno gotovostjo računati na priskrbo priprave po občini v potrebovani izmeri, je treba zahtevati pripravo na političnem okrajnem oblastvu.

Izvemši primer nepričakovano nastale potrebe, naj tako poveljstva (oblastva, krdela in zavodi) kakor tudi posamezne potujoče osebe zahtevajo pripravo tako, da dobi občina zahtevo praviloma 24 ur prej, preden se rabi pripraviti, politično okrajno oblastvo pa 3 dni prej, preden se rabi pripraviti.

Za kraj, kjer bodi pripravljena priprava, se lahko pove vsak kraj v občinskem okolišu, oziroma najbližje ležeči kolodvor, pristanišče (pristojališče) parnikov, ako se zahteva pri političnem okrajnem oblastvu, vsak kraj v okraju.

Priprava se lahko zahteva ustno ali pismeno, v nujnih primerih tudi brzojavno.

Zahteva priprave naj obsega natančno napoved kraja, kjer bodi pripravljena, in časa ter namenišča (dobe) in števila in vrste priprave.

Pismo je treba zahtevati pripravo z „Zahtevo priprave“, sestavljeno po vzorcu, priloga 2. Ako se zahteva priprava brzojavno ali ustno, je treba izročiti občini (političnemu okrajnemu oblastvu) po istem vzorcu sestavljeno „Zahtevo priprave“, oziroma poslati jo čim preje po pošti. V razpredelku „Opomnja“ se je treba izrečno sklicati na že opravljeno brzojavno ali ustno zahtevo.

Zahteve priprave, ki prihajajo občinam, oziroma političnim okrajnim oblastvom, naj se hranijo 2 leti.

Ako se zahteva priprava za neposredno vožnjo pri političnem okrajnem oblastvu, naj se, ako treba, v razpredelku „Opomnja“ zahteve priprave pove, v katerih občinah naj se menja priprava, oziraje se na določilo § 11.

K § 10.

Izvemši primer kretanj na pohodu, se sme za proge, oziroma delne proge, ki jih je moči prevoziti z železnico ali parnikom, ali po katerih so poštna zveze, zahtevati priprava samo v neizogibnih primerih.

Edino pripregojemnik, oziroma vojaški organi določajo, ali naj se priprava zahteva, oziroma rabi za vožnjo naravnost ali po času. Pri tem ni upoštevati samo dolžine dotičnega kosa priprave, temveč tudi namen zahtevane priprave.

K § 11.

Podstava za določitev najkrajše uporabne zveze je karta vojaške potovnice, in ako ne daje pojasnila, poštna kurzna knjiga.

Ako priprežnik dvomi o uporabnosti kakega kosa zaradi izrednih razmer, se je kolikor moči ozirati na ta pomislek.

Pri pripravih o priliki pohodov, ki se naj izvrše, naj priprava sledi krdelu (trenu), ako se to zahteva.

V zakonu obsežene največje razdalje se smejo prestopiti samo v primeru brezpogojne potrebnosti.

Ako se sicer uporablja priprava za vožnjo naravnost ob prevozu oseb na večjih kosih, jo je treba, ako moči, pretrgati in ostalo pripravo zahtevati od nove občine, ki jo je treba pravočasno obvestiti o tem.

Čas, oziroma kraj, kjer se pretrga, se prepušča pripregojemniku, oziraje se na okolnosti in razmere, ki se posebej presodijo v vsakem posameznem primeru.

K § 12.

Voznik priprave se ne sme braniti rabiti pot, ki ga je izbral pripregojemnik (k § 11, odstavek 2).

Doba rabe po času najete priprave se začenja s časom, za katerega se je zahtevala dostava priprave in je bila v resnici na razpolaganje.

Ob celodnevni pripravi naj se priprava, v številni odmori, praviloma ne uporablja dalje nego 15 ur.

K § 13.

Ako pride ob večjih potrebščinah priprežnik po-ročilo o namenišču, oziroma o dobi uporabe političnemu okrajnemu oblastvu, naj o tem nemudoma obvesti dotične občine, da to takoj naznanijo posameznim priskrbnikom priprežnik.

Pripregojemnik ima izjemoma tudi pravico rabiti priprego v kako drugo namenišče, oziroma na večjo daljavo ali za daljšo dobo, nego se je povedalo v zahtevi.

Prav tako se lahko, če je to odvisno od posebnih nepričakovanih okoliščin, za vožnjo naravnost zahtevana priprega rabi tudi po času in narobe. Vrsta priprege pa se mora določiti, preden se začne pripreganje.

K § 14.

Za voznike pripreg naj se uporabljajo samo za to povsem pripravne osebe, ki poznajo kraj.

Z govedi napreženi vozovi se smejo za prevoz oseb pripraviti samo tedaj, če ni na razpolaganje niti konj, niti mul ali mezgovi ali pa če je pot tak, da ni moči rabiti drugih priprežnih živali.

K § 15.

Vozovi, ki se rabijo za prevažanje blaga, morajo biti trdni, rabni in namenu primerni ter sposobni za to, opremljeni s potrebnimi zavorami za zaviranje koles in kolikor moči tudi z odejami (plahtami ali štorjami itd.) za naklad.

Vozovi, ki bi mogli na oskrbno blago škodljivo vplivati zaradi svoje navadne uporabe, bodisi da so onesnaženi ali da imajo duh ali kaj takega, so izključeni od prevoza takega blaga.

Pripregojemnik naj, izbiraje priprežne živali, upošteva tudi kakovost potov, zlasti razmere strmin.

K § 16.

Priprego je treba priskrbeti načeloma ustrezajočo zahtevi.

Za rabo enovprežnih pripreg pridejo v poštev nastopna določila.

a) Brezpogojno v deželi navadna in dopustna je:

na Tirolskem (izvzemši kose Rovereto — Valarsa in nazaj, Kles — Romeno in nazaj, potem Mori — Brentoniko, Kalliano — Folgaria, Tajo — Romeno, Dalle Arke — Steniko in Neumarkt, oziroma Auer do Kavalesa v breg);

na Predarelskem (izvzemši cestne kose Thüringen — Blons, Bregenc — Fischanger, Schwarzach — Egg, Egg — Bezau, Bezau — Hittisau, Hittisau — Schwarzach in Egg — Hittisau);

na Salcburškem, v Trstu, na Goriškem, na Gradiščanskem in Koroškem (izvzemši okrožje mestne občine celovške, potem izvzemši vožnje oseb na kosih Trbiž — Raibl — jezerska dolinska zapora in nazaj, Trbiž — Raibl — Predil — bovška soteska — Bovec in nazaj);

na Kranjskem (izvzemši černomeljski okraj, potem druge kose državne ceste, na katerih je zahtevo enovprežnih priprežnih voz omejiti samo na prevažanje oseb, nadalje cestne kose Draga — Ribnica in Draga — Osilnica v političnem okraju kočevskem, kos Logatec — Idrija, potem kose Zavrh — Sodražica, Zavrh — Velike Lašče, Zavrh — Bloška Polica — Lož, Zavrh — Bloška Polica — Grahovo — Cerknica in Zavrh — Radlek — Grahovo — Cerknica);

b) pogojno v deželi navadna in pripustna:

na Gorenjem Avstrijskem, na Češkem, na Dolenjem Avstrijskem v okrajih Dunaj, Baden, Floridsdorf, Horn (izvzemši okoliš mestne občine), Ober-Hollabrunn, Zwettl, Krems, Mistelbach, Dunajsko novo mesto (izvzemši okoliš mestne občine), Neunkirchen, Scheibbs in Vejdof ob Ibsi;

na Moravskem v okrajih Boskovice, Dačice, Iglava, Litava, Veliki Meseřiči in Usov;

v Dalmaciji v okrajih Spljet in Sinj, ter v občinah Makarska, Muo in Biograd;

c) v deželi ne navadna in torej nepripustna:

v dolenjeavstrijskih, moravskih in dalmatinskih okrajih in občinah, imenovanih pod b);

na Štajerskem, Gališkem, Sleškem, v Istri in Bukovini;

na Dolenjem Avstrijskem in Koroškem v okoliših mest Celovec, Horn in Dunajsko novo mesto;

na Kranjskem v okraju černomeljskem, potem na ostalih kosih državnih cest glede prevoza blaga, končno na cestnih kosih Draga — Ribnica in Draga — Osilnica v političnem okraju

kočevskem, na kosu Logatec—Idrija in na kosih Zavrh—Sodražica, Zavrh—Velike Lašče, Zavrh—Bloška Polica—Lož, Zavrh—Bloška Polica—Grahovo—Cerknica in Zavrh—Radlek—Grahovo—Cerknica;

na Gradiščanskem in Koroškem gledé voženj oseb na kosih Trbiž—Raibl—jezerska dolinska zapora in nazaj, Trbiž—Raibl—Predil—bovska soteska—Bovec in nazaj;

na Tirolskem na kosih Rovereto—Valarsa in nazaj, Kles—Romeno in nazaj, potem Mori—Brentoniko, Kalliano—Folgaria, Tajo—Romeno, Dalle Arke—Steniko in Neumarkt, oziroma Auer—Kavalese na vožnji v hrib;

na Predarelskem na cestnih kosih Thüringen—Blons, Bregenc—Fischanger, Schwarzach—Egg, Egg—Bezau, Bezau—Hittisau, Hittisau—Schwarzach in Egg—Hittisau.

Na Tirolskem in v Dalmaciji naj se na tovornih potih in kolovozih namesto priprežnih voz zahtevajo in pripravljajo le živali za ježo in nošo.

Za presojo, ali se po kaki poti ne more voziti in ali je treba rabiti živali za ježo in nošo namesto priprežnih voz, naj služi za podstavo vojaška potna karta. Ako je treba, naj se gledé tega priloži potrdilo političnega okrajnega oblastva.

Kjer je enovprežna priprega brezpogojno v deželi navadna, se lahko namesto zahtevanih dvo-vprežnih priprežnih voz pripravita po dva enovprežna voza.

Kjer je enovprežna priprega pogojno v deželi navadna in dopustna, se smejo namesto zahtevanih dvo-vprežnih priprežnih voz pripraviti po dva enovprežna voza samo v primeru in tedaj, ako dvo-vprežnih voz dokazno ni na razpolaganje. Občina naj izda o tem dejanstvu uradno posvedočbo in jo vroči pripregojemniku.

Tam, kjer je enovprežna priprega pogojno v deželi navadna in dopustna, se smejo namesto zahtevanih enovprežnih priprežnih voz pripraviti dvo-vprežni vozovi samo v primeru in tedaj, ako enovprežnih voz dokazno ni na razpolaganje. Občina naj izda o tem dejanstvu uradno posvedočbo in jo vroči pripregojemniku.

Ako v zimskem času ali zaradi slabih cest in neugodnih vremenskih razmer ni moči rabiti dvo-vprežnih, oziroma enovprežnih voz, se lahko namesto zahtevanih dvo-vprežnih priprežnih voz pripravi enako

število trivprežnih, ako je brezpogojno potrebno, tudi štirivprežnih voz, namesto zahtevanih enovprežnih priprežnih voz pa enako število dvo-vprežnih voz.

O tem, ali je potrebno kaj takega ukreniti, naj izda občina uradno posvedočbo in jo vroči pripregojemniku.

Predloge zaradi kakih v bodoče potrebnih dopolnil v uvodu obseženih določil ter tudi o tem, da je treba v določenih letnih časih na določenih priprežnih kosih zahtevati zvišano število priprežnih živali, naj predložijo politična deželna oblastva ali vojaška teritorijalna poveljstva po vzajemnem dogovoru ministrstveni stopnji.

K § 17.

Za prevažanje oseb se lahko, kakoršne so potne in vremenske razmere, zahteva vozna brzina do osem kilometrov, za prevažanje blaga pa vozna brzina treh do štirih kilometrov na uro.

Ob pripreganjih, kojih pot presega 25 kilometrov, naj se vstavi morda ena ura odmora, in sicer ko je prevožena več nego polovica pota.

Pri prevozih blaga ima priprežnik vrhu tega pravico po vsaki uri voznega časa zahtevati 10 minut odmora.

Ob pripreganjih o priliki pohodov se mora priprega gledé vozne brzine in odmorov, če se to zahteva, prilagoditi premikanju krdela (trenja).

V vseh razmerah pripustna normalna obremenitev dvo-vprežnih priprežnih voz, potem priprežnih živali za prevažanje velike bageže in drugega blaga je:

V	Normalna obremenitev v kilogramih okoli			Opomnja	
	dvo-vprežnih priprežnih voz	živali za nošo in sicer			
		konj za nošo	mula, mezeg		osel
Dalmaciji .	330	90		60	
Galiciji . .	400	100			
Bukovini .		80	100	70	
ostalih deželah . .	600	100			

izvzemši priljago voznika priprege, opravilo in krmo pripreženih živali

Na štirivprežnih vozovih naj se naloži dvojno breme, na enovprežnih vozovih polovica zgoraj navedenega bremena.

Na priprežnih vozovih, ki se rabijo za prevažanje vojaškega blaga, naj se, ako treba in ako se ne preseže določena normalna obremenitev, prevažata tudi spremno moštvo.

Pripustna obremenitev priprežnih voz se tudi tedaj ne sme preseči, kadar se v zimskem času ali zaradi slabih cest, oziroma neugodnih vremenskih razmer pripravi več vprežnih živali, nego se je zahtevalo.

Število živali za ježo za osebe, ki naj se odpravijo, mora vedno ustrezati številu teh oseb.

Kosi, na katerih je treba zahtevati doprego za breg, so povedani v vojaški potni karti.

Ako bi se doprege za breg potrebovale izjemoma tudi na drugih kosih, naj to potrdi občina pripregojemniku.

Ako so doprege za breg redno potrebne na strminah, ki niso zaznamovane v vojaški potni karti, naj se stavijo zadevni predlogi zaradi primerne popolnitve vojaške potne karte.

Doprege za breg je treba najeti v zadnji občini pred klancem, potem pa ko je klanec premagan, jih takoj odpustiti. Dotične občine naj se, ako moči, poprej obvestijo o zadevni zahtevi doprege za breg.

Nagrado za doprege za breg je plačati samo za tisti kos, na katerem se je rabila.

Izmera dopreg za breg se ravna po vsakočasni potrebi. Pripravljen izmero naj občina potrdi pripregojemniku.

Na kosih Rovereto—Vallarsa in nazaj, Kles—Romeno in nazaj, Tajo—Romeno in Dalle Arke—Steniko ni dopustno najemati doprege za breg.

K § 19.

Preračunu nagrad za priprego pri pripravi za neposredno vožnjo in pri dopregi za breg je dati v podstavo pred vsem vojaško potno karto, in ako ta še ne daje pojasnila, poštno kurzno knjigo ali uradno izkaznico o daljavi, ki jo izda politično okrajno oblastvo.

Ob preračunu priprege in sicer za priprežno žival in voz, je kilometer najmanjša razdalja, ki se plača.

Za vsak posamezni upravni okoliš, ki pride eventualno v poštev, je delne kose sešteti in v vsoti ni šteti ulomkov po 0·5 kilometra, ulomke z 0·5 kilometra in čez pa je šteti za 1 kilometer.

Tam, kjer so v vojaški potni karti povedane razdalje v urah hoda, je uro hoda računati s 3 kilometri.

Izpremembe gledé potov, cest, razdalj, krajevnih imen, železničnih prog, poštnih, brzobjavnih, železničnih in parnoplovstvenih postaj, za katere izvedó civilna in vojaška oblastva (krdela in zavodi), je treba takoj naznaniti predstojnemu oblastvu. Ako posebna navodila ne zaukazujejo nič drugega, pridejo dotični predlogi od političnega deželnega oblastva ali vojaškega teritorialnega poveljstva po vzejemnem dogovoru na ministrstveno stopnjo, ki dá vojaško potno karto eventualno popolniti ali izpremeniti.

Predlogi zaradi popravka krajevnih razdalj morajo temeljiti kolikor moči na verižnih merjenjih in natančno obsegati začetno ter končno točko merjenja.

Ob vpisih novih ali popravljenih krajevnih razdalj se ravna po okroževalnem načinu, da se ulomki pod $\frac{5}{100}$ kilometra opuščajo, ulomki s $\frac{5}{100}$ in več pa štejejo za $\frac{1}{10}$ kilometra.

Ako v primeru, da se zahteva priprega od kakega kolodvora, pristanišča (pristajališča) parnikov, ta kolodvor ali pristajališče ni v okolišu občine, ki jo pripravi, se ji mora plačati pripreganje od kolodvora do občinske meje.

K § 20.

I. Poštno ježnino (po izmeri za državne ježe), ki je podstava za priprežno nagrado, ustanavlja polletno c. kr. trgovinsko ministrstvo. Petletno poprečnino poštne ježnine preračuni v posameznih upravnih okoliših ministrstvo za deželno bran dogovorno s c. kr. finančnim ministrstvom in c. in kr. državnim vojnim ministrstvom.

Za nagrado merodajni enotni postavki s 130% poprečnine, oziroma 90% in 60% od 130% se obče naznanjajo.

Ob preračunu posameznih poprečnin poštne ježnine ter gorenjih enotnih postavkov je ulomke po vinarju staviti v račun tedaj, kadar znašajo pol vinarja ali več, na manjše ulomke nego pol vinarja pa se ni treba ozirati.

II. Ako se pri pripravi za neposredno vožnjo prevozi več upravnih okolišev, je dati preračunu priprežne nagrade za vsak izmed prevoženih okolišev v podstavo enotni postavek, pripadajoč nanj.

Ako sega priprava za neposredno vožnjo v drugo državno ozemlje monarhije, se vzame za preračun priprežne nagrade za priprežno žival in kilometer v drugem državnem ozemlju tisti enotni postavek, ki velja v nazadnje prevoženem tostranskem upravnem okolišu.

V končnem odstavku § 20 zakona za pripraganje po času zaukazan način preračuna skupne nagrade za priprego velja tudi za tisto priprego po času, ki se rabi čez mejo v deželah ogrske krone.

III. Ob preračunu pripadajoče skupne nagrade naj se ulomki, ako znašajo pol vinarja ali več postavljajo z vinarjem, na manjše ulomke nego pol vinarja pa se ni treba ozirati.

IV. Kaka zahteva priprege za vožnjo nazaj, tudi ako se čaka več nego štiri ure, je prepuščena vzajemnemu dogovoru med pripregojemnikom in priprežnikom.

Ako se čaka dalje nego štiri ure, je plačati prav tako vsako začeto uro z nagrado, pripadajočo za dva kilometra, in vožnjo nazaj z $\frac{1}{8}$ vožnje tja.

Muditi pa se ne sme tako dolgo, da bi skupna nagrada za celi čas čakanja s časom vred za vožnjo nazaj ($\frac{1}{8}$ vožnje tja) presegala plačilo za vožnjo tja.

Ako se rabijo za pripraganje biki, je plačati zanje po enotnem postavku, pripadajočem za vole.

K § 21.

Pri pripravi za neposredno vožnjo je plačati za vožnjo tja pripadajočo nagrado naprej v roke občini, za rabljeno vožnjo nazaj z nagrado vred za kak čas čakanja pa jo je plačati šele, kadar se priprega odpusti, oziroma — ako se ne odpusti v kraju, v katerem se pripravi — po pošti.

Samo v tistih primerih, v katerih ni moči natančno poizvedeti priprežne nagrade, ker ni potrebnih podatkov, ali v katerih nujne okolnosti izključujejo takojšnje plačilo, se lahko pri pripravi za neposredno vožnjo pošlje občini po pošti tudi za vožnjo tja pripadajoča nagrada.

Ako se je pri naprej plačani pripravi za neposredno vožnjo izpremenila pot ali namenišče, naj

se večji znesek priprežne nagrade, ki ga je še treba plačati, tudi dodatno poravnava.

Nagrada za pripravljeno priprego se zaračunja na podstavi izkaza, sestavljenega po vzorcu priloga 1, v katerem naj kak zastopnik občine potrdi prejem zneska. Priloga 1.

Občini naj na njeno zahtevanje pripregojemnik potrdi plačilo priprežne nagrade.

K § 22.

Med ministrstvom za deželno bran in preračuni upravnih oddelkov, ki pridejo v poštev, naj se obračunja četrtletno na podstavi operatov, opremljenih z zadevnimi listinami.

Pri tem naj, če gre za zaračun za vožnjo nazaj rabljene priprege, posamezni upravni oddelki preračunu ministrstva za deželno bran vrnejo kvoto 6 h za polno število kilometrov, ki pridejo na vožnjo nazaj in po § 20 na čas čakanja.

K § 23.

Nagrada, ki se odmeri po okolnosti in uvažuje posebne razmere konkretnega primera, se dovoli, ako je nastala kaka škoda zaradi elementarnih dogodkov ali z neopravičenimi zahtevami pripregojemnika (če se priprega preveč obremeni ali preveč goni i. e.) brez krivde priprežnika, oziroma voznika priprege.

Za priprežnikovo krivdo je zlasti smatrati, ako se na vožnji pokažejo poškodbe, ki so po opravljenih poizvedbah že bile v času, ko se je pripravila priprega.

Škoda, za katero gre priprežniku po okolnostih primerno povračilo iz državnega zaklada, se lahko zgodi na vozovih, priprežnih živalih in na njihovi opravi.

Ako se na vožnji poškodujejo vozovi, priprežne živali ali oprave, ki bi mogle dati povod zahtevi povračila v zmislu tega paragrafa, naj v interesu dokaznosti pravice do povračila pripregojemnik in voznik priprege to naznanita takoj (pripregojemnik eventualno tudi pozneje) ali s posebno vlogo ali na zapisnik pri najbližnji občini ter eventualno imenujeta priče; občina pošlje to naznanilo političnemu okrajnemu oblastvu priskrbnega kraja.

Kaki zahtevi povračila škode naj priskrbnik priprege dobi veljavo kakor hitro more, vsekakor

v šesttedenskem neprestopnem roku na političnem okrajnem oblastvu priskrbnega kraja. To oblastvo ukrene poizvedbe, ki so potrebne, da se pojasni učin in pošlje ves razpravni spis — po upravnem oddelku, za katerega se je zahtevala pripraga — pristojnemu vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu, krdelnemu divizijskemu poveljstvu deželne brambe ali deželnem orožniškemu poveljstvu, oziroma poveljstvu vojaškega oddelka dotične konjušnice, da zavzamejo svoje stališče.

Ako se med pripregojemnikom in priprežnikom ne doseže poravnava, odloči v prvi stopnji politično okrajno oblastvo; v tej odločbi je treba jasno izraziti, ali se je škoda proizvodila po krivdi priskrbnika priprage, oziroma voznika priprage, ali pa po drugih okolnostih, ki jih je treba natančneje pretresti.

V odločbi o pravnem obstoju pravice do povračila je treba razsoditi o višini škode, ki se povrne iz državnega zaklada, ter o plačilu nagrade izvedencem in eventualno sicer nastalih stroškov. Gledé škode, ki se povrne, pridejo po pripregojemnikovi pripadnosti v pošteved naslednji upravni oddelki: c. in kr. vojska (vojna marina), c. kr. deželna bramba, c. kr. orožništvo in c. kr. poljedelsko ministrstvo za konjušnice.

Vsako odločbo je poročiti priskrbniku priprage ter prej oznamenjenemu poveljstvu, privzetemu, da zavzame stališče, pripustivši rekurz na politično deželno oblastvo.

Pot rekurza gre na politično deželno oblastvo, v zadnji stopnji na ministrstvo za deželno bran.

Kadar zadobi odločba, ki priznava povračilo iz državnega zaklada, pravno moč, prav tako tedaj, kadar se je gledé povračila dosegla poravnava, se predloži ves razpravni spis službenim potom ministrstvu za deželno bran, ki ga pošlje naprej dotičnemu ministrstvu zaradi izročitve priznane odškodnine, oziroma zaradi kake uporabe regresne pravice proti krivemu pripregojemniku, ali pa ukrene primerno v svojem področju.

Nagrado izvedencem ter sicer nastale stroške (odstavek 7) plača v primeru, da se je zahtevala odškodnina, pa se ni priznalo povračilo iz državnega zaklada, priprežnik; ako se je pa priznala odškodnina, jo plača upravni oddelek, za katerega se je zahtevala pripraga.

Kaka poravnava se mora raztezati tudi na plačilo nastalih stroškov.

Pripregojemnika naj zasliši politično oblastvo vedno po njegovem staležnem oddelku.

K § 24.

I. Za ne ustrežajočo priskrbo priprage se smatra, ako občina, ne gledé na nenavadne razmere, sploh ne izpolni po § 9 zakona naložene ji dolžnosti ali ne na pravičen način, ali pa ako priprežni zavezanec kljub primernemu obvestilu po občini opusti priskrbe priprage tako, kakor mu je predpisano.

Ako se pripraga kljub pravočasni zahtevi ne priskrbi ob določenem času ali ne v pravilnem številu in vrsti, naj pripregojemnik dobi o tem takoj potrdilo občine in ga čim prej predloži vojaškemu krdelu (poveljstvu itd.), pri katerem bo treba položiti račun, ter naj pove število in vrsto priprage, ki jo je sam najel, in za njo plačani znesek.

Vojaško krdelo (poveljstvo) naj to sporoči političnemu okrajnemu oblastvu priskrbnega kraja zaradi nadaljnjega uradnega poslovanja.

Na podstavi tega naznanila začne politično okrajno oblastvo potrebne poizvedbe in izda potem zadevno odločbo.

Ako se spozna, da ni kriv priprežni zavezanec ali občina, je v odločbi oznameniti tudi pripregojemnikovi upravni oddelek, ki mora plačati z zakonito nagrado ne založene priprežne stroške.

Odločbo je vročiti, pripustivši rekurz, tistemu, ki je dolžen plačati večje stroške, vedno pa tudi pristojnemu vojaškemu teritorijalnemu poveljstvu itd. (glej k § 23).

V primerih rekurza odločajo politična deželna oblastva v drugi in ministrstvo za deželno bran v tretji stopnji. V kazenskem postopku razsoja dokončoveljavno politično deželno oblastvo.

II. Priprago je treba načeloma prevzeti ob tistem času, za katerega se je zahtevalo, da bodi pripravljena.

Priprežnik ni dolžen čakati na prevzetje priprage dalje nego 2 uri (čas čakanja).

V sklepnem odstavku § 24 oznamenjene zamude, za katere je plačati odškodnino, se lahko proizvodijo:

- a) pri pripragi za neposredno vožnjo pred vožnjo ali na vožnji, nadalje če se ne prevzame pripraga v spredaj določenem času čakanja;
- b) pri pripragi po času samo, če se pripraga ne prevzame v času čakanja, ker je pri tej vrsti priprage nastajajoče druge zamude privzeti v dobo priprage.

V primerih *a)* in *b)* je za vsako polno pol ure zamude, oziroma časa čakanja plačati po § 20, točki 1 za kilometer pripadajočo skupno priprežno nagrado.

Pri pripravi za neposredno vožnjo pa se more za zamude zahtevati odškodnina samo tedaj, ako je zamuda v resnici dokazana.

Za zamude pred vožnjo in na vožnji, potem za čas čakanja pripadajočo odškodnino je treba zahtevati, ako je ne plača pripregojemnik takoj iz svojega, po pristojnem političnem okrajnem oblastvu, ki naj se gledé tega dogovori z dotičnim vojaškim teritorialnim poveljstvom itd.

Ako se odkloni plačilo zahtevane odškodnine, naj ravna politično okrajno oblastvo na podstavi za-

četih poizvedeb potom razsodbe in naj se za zadevno ravnanje zmislu primerno uporabljajo določila k § 23.

K § 25.

Izkaznice o razdalji ter druga potrdila o posebnih razmerah, obstoječih v občinah, ki jih izdajajo politična oblastva, naj izdaja tisto politično okrajno oblastvo, v čigar področju je dotična občina, oziroma dotični kos pota.

Bylandt s. r.

Call s. r.

Kosel s. r.

Buquoy s. r.

Schönaich s. r.

Vojaško krdelo (oddelek) itd.

Pododdelek (položnik računa)

Izkaz o plačanih priprežnih nagradah

za mesec 19 . . .

Pripraga za neposredno vožnjo																																																	
Številka					Prevažalo se je			Število				Enotni postavki priprežne nagrade za 1 km in za enega				Zakonito pripadajoča nagrada za						Plaćana nagrada		Prejemno potrđilo		Pride na				Opomba																			
1	2	3	4	5	v upravnem okolišu (deželi)			priskrbljenih (v primeru lastnega najema, nakazanih, ozir. po pristojnosti pripadajočih)				vinarjev				izkazano število živali in voz (razpredelki 9 do 12) za kilometer		vožnjo tja (razpredelka 8 in 17)		vožnjo nazaj, ako se je pripraga za to v resnici rabila (1/8 nagrade za vožnjo tja, razpredelki 18)		Čas čakanja, ki se po tem plača		Za vsako za četo uro (razpredelki 20 računeno dva kilometra, pride nagrada za		Torej nagrada za čas čakanja (razpredelki 17 in 21)		Zakonito pripadajoča skupna nagrada (razpredelki 18, eventualno tudi 19 in 22)		Plaćana nagrada (pri priskrbljeni pripreži naj se vstavi v vseh primerih, — v primeru lastnega najema tedaj, če je treba potrđiti prejem		Prejemno potrđilo in pečat občine, ako je pripraga priskrbljena, — prejemno potrđilo priskrbnika, ako se je najela pripraga		vožnjo tja (razpredelki 8)		vožnjo nazaj (kakor vožnja tja)		čas čakanja (razpredelki 21)		skupaj		skupno število priprežnih živali (razpredelki 9 do 11)		6 h za priprežno žival in 1 km, torej skupaj		proračun e. kr. ministrstva za deželno bran		Opomba	
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																									
Številka	datum	od	do	Pripraga se je priskrbel	Potrebi pripraga se je ustreglo z lastnim najemom	kilometrov	konj (mul, mezgov)	volov (bikov)	krav (oslov)	voz	konja (mulo, mezga)	vola (bika)	kravo (osla)	voz	K	h	K	h	K	h	Čas čakanja, ki se po tem plača	Kilometrov	K	h	K	h	K	h	z besedami	Kilometrov	K	h	skupno število priprežnih živali (razpredelki 9 do 11)	K	h	K	h	Opomba											

Priloga 2.

Vojaško krdelo:

(Šarža in ime zahtevnika.)

Zahteva priprege.

Občina (politično okrajno oblastvo), od katere se zahteva		
Vojaško krdelo (oddelek, pododdelek itd.) oziroma šarža, ime in vojaško krdelo tistega, za katerega se zahteva priprega		
Za prevažanje oseb	Število in vrsta priprege (naj se pove v številkah in črkah)	
Za prevažanje prtljag in drugega blaga		
Za neposredno vožnjo	od	
	do	
	se bode rabila, kakor se pričakuje, za vožnjo nazaj	
Za rabo po času v pričakovani dobi	 ur
Dan (dan v tednu in koledarski dan)	kdaj in kje bo pripravljena	
Ura (naj se pove v številkah in črkah)		
Kraj		
Opomnja		

. dne 19

.
(Podpis zahtevnika.)

